

eikels

natuurboekje
van

herfst 2014

Hoi! Opeens... hé, een tik op je kop. Je schrikt en kijkt omhoog. Ha ha, je staat onder een eikenboom! Het is herfst en eiken hangen vol met eikels. Eikels zijn de zaden van de eik. In de herfst zijn ze bruin en rijp. Ze vallen op de grond... of op je kop.

Uit een eikel kan een nieuwe eik groeien. Onder een eik is weinig licht en ruimte. Als eikels daar blijven liggen, kunnen ze niet goed groeien. Om een mooie grote eik te worden, moeten eikels op reis! Hoe? Lees maar verder!

Eikels zijn heel voedzaam. Zodra de eikels vallen, staan dieren klaar om ze op te peuzelen. Of ze nemen eikels mee om te begraven. Dieren leggen een wintervoorraad aan.

Eekhoorns, gaaien en bosmuizen begraven in de herfst kilo's eikels. De eikels gaan op reis, ver weg van hun boom. Niet alle eikels worden later opgegraven. Geluk voor de eikel en de eik. Uit zo'n vergeten eikel kan een nieuwe eik gaan groeien.

Een gaai verstoppt in de herfst duizenden eikels. En... hij kan de meeste nog terugvinden ook. Doe dat maar eens na!

Ga op zoek naar eikels. Laatst riep iemand: Hé, kijk uit, eikel! Maar zó'n eikel hoef jij niet te zoeken!

Bekijk een paar eikels. Kraak een eikel open. Wat zie je? Wat valt je op?

Als je veel rauwe eikels eet, is dat niet gezond. Een klein stukje proeven kan geen kwaad. En? Hoe smaakt het?

Teken een eikentak met eikels.

In een eikel zit looizuur. Dieren zoals paarden, schapen en honden kunnen niet tegen looizuur. Van veel eikels eten [vooral onrijpe groene] worden ze ziek.

Ook mensen eten eikels. Ze bakken eikelbrood of eikelkoekjes. Maar eerst moeten ze de eikels in water weken en koken, tot het looizuur eruit is.

Herten en wilde zwijnen zijn dol op eikels. Ze kunnen goed tegen looizuur. Ook de eikelboorder houdt van eikels. Dat is een kever met een superlange snuit. Ze boort een gaatje in een eikel en legt er eitjes in. De larven eten de eikel leeg. Vind je holle eikels, dan is dat vaak het werk van de eikelboorder.

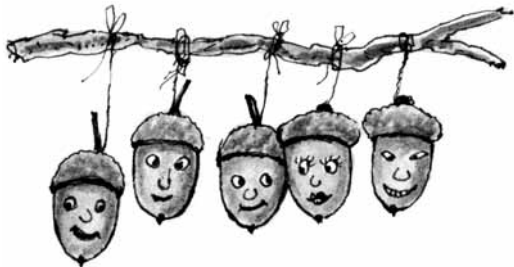

Fluiten, zaaien en verven.

Fluiten. Leg je duimen over de holte van de eikeldop. Hou aan de bovenkant een klein v-tje open. Zet je lippen tegen de knokkels van je duimen. Dan blazen.

Zaaien. Neem een potje met aarde. Leg een eikel op de aarde; beetje aanduwen. Wat bladeren eroverheen. Het potje in de tuin of op het balkon zetten. In de lente heb je je eigen eikje.

Verven. Dop van de eikels halen. De eikels verven. Met een naald een gaatje in de dop prikken. Draadje erdoor. Met een drupje lijm de dop vastplakken.

Post Jullie stuurden prachtige [vakantie]foto's over zand en stenen. Bedankt! Hier onze top 3. Foto's van Bram, Jesper en Janneke.

Janneke [9 jr]: 'In Frankrijk zag ik rode rotsen en rood zand!'

Jesper [7 jr]: 'Mooie kiezels [+ een mier].'

Bram [11 jr]: 'Zand en stenen op de top van de Mont Ventoux.'

Doe je mee?

Heb je een eikel geplant? Een eikelversje geschreven? Eikels geverfd? Eikelmanneltjes gemaakt? Op eikeldopjes geblazen? Schrijf of mail ons wat je met eikels hebt gedaan. Of maak er een foto of tekening van. Stuur je inzending voor 5 november 2014 naar Het Limburgs Landschap.

Eikel-weetje Het ene jaar krijgen eiken meer eikels dan het andere jaar. Hoe meer eikels, hoe meer eikel-eters [zoals wilde zwijnen] de winter overleven.

*Stichting het Limburgs Landschap
postbus 4301, 5944 ZG Arcen
telefoon [077] 473 75 75
fax [077] 473 75 76
e-mail info@limburgs-landschap.nl*

*Samenstelling en tekst Ditte Merle
Tekeningen Wil Kroon*

*Deze kinderbijlage is mogelijk
gemaakt door de Nationale
Postcode Loterij.*

*Extra natuurboekjes zijn voor
scholen en natuurgroepen gratis
te bestellen bij Het Limburgs
Landschap.*